

II.

NYÁRI IMÁDSÁGOK.

Deinen schauernden Pomp borge dem Endlichen,
Ungeheure Natur! Du der Unendlichkeit
Riesentochter!

Sey mir Spiegel Jehovahs!
Seinen Gott dem vernünftigen Wurm
Org'le prächtig, Gewittersturm!

—
Horch! es orgelt.
Brüllend spricht der Orcan Zebaots Nahmen aus.

Hingeschrieben

Mit dem Griffel des Blitzes:

Creaturen erkennt ihr mich?

Schone Herr! wir erkennen dich.

Schillers Hymne.

N Y Á R.

ELSŐ HÉT.

Hétfőn reggel.

Megújult napunknak és hitünknek e' pillanatja legyen neked szentelve hatalmas Isten, Atyánk a' Jézusban! Eljöttünk szent hegyedre, hogy itt a' kegyes lelkek érzelmeivel egyesülve ajkaink hála-ömlengései, együtt emelkedjenek királyi széked elébe. Oda, hol sok ezer teremtmények és világok zengedezései találkoznak. Oda, honnan áldás, és szeretet lengi bé a' nagy teremtést: mindenütt örömet, boldogságot osztogatva... Körültekintünk e' reggel fénysugárain, 's mindenütt újult élet dicsőit. Mint a' fénylő nap ragyogásában, úgy a' mezők harmatos ékességein olvassuk hatalmad és szereteted bizonyosságait... Te vagy minden hatalmak feletti hatalom, 's örökké áldandó Isten, — ki a' világok felett, mellyeket teremtettél, dicsőségben élsz és uralkodol. Hideg földünkön mint a' meleg napok felett ur vagy, 's az egeknek egei bé nem foghatnak.... Hol egy féreg siet öröm után, 's megint: hol a' mennydörgések zúgással prédikálják hatalmadat, — minden jónak apadhatatlan kútfeje vagy.... Messze terjesztetted az egek határait, és e' mérhetetlen térben lakozó teremtményeket te gondviseled; 's egynek sincs panasza ellened. Vannak-e nálunknál boldogabb teremtmények, nem tudjuk; de tudjuk, hogy reánk 's mindenekre gondod van. Fel-emelkedik néha képzetünk a' csillagok ezereire, mellyeknek útait gondosan vezeted, kíséred; alá száll más-

kor a' fűszálon látatlanul tanyázó bogárka mozdulataira; de sehol se látja határát jóságodnak. Az egek mélységébe és a' fellegekre, vagy világról világra szálljon bár a' benned gyönyörködő lélek, mindenütt ott talál... Megállapodva e' gondolatnál: fiúi és leányi bizalommal mutatjuk bé hálánkat, míg a' kalászos mezők is elmondják dicséretedet... Imádunk a' kegyelemért, melylyel megtartottál az éjszakában, 's e' napot is életünkhöz számitanunk engedted, melly biztat e' hétre is gondviselésed édes vigasztalásával.

Könyörgünk szent Isten! Légy egész életünkben, 's ez hetünknek folyásában is édes Atyánk. Világosítsd értelmünket, hogy egy plánta levelén, mint az ég csilagos boltozatán olvashassuk, — 's egy bogár sziszegésben, mint a' habzó fellegek csaltogásaiban érthesük akaratodat, 's teljesithessük is azt. Szeress minket: hogy midőn estve és reggel; a' szent órákon és foglalatosságaink között, hozzád emeljük szivünk érzelmeit — minden vidékek hála-énekével zengjenek össze a' nagy mindenségben, — 's teljék bé menny és föld — élőknek és holtaknak országa dicsőséged hangjával. Győzz meg jó lelked által, hogy te, ki olly sok teremtményeket fenntartani jó és hatalmas vagy, nem felejtkezel el rólunk erőtlen gyermekeidről. Adj segédelmet kötelességeink lelkesmeretes teljesítésére. Törődéseinket enyhítsd áldásaiddal; hogy földi vándorlásunk legyen kies és könnyű, 's terhünk gyönyörüséges. És bár miként jöjjenek menjenek napjaink és éjeink, enyhítsen meg annak elgondolása, hogy hatalmad méltatlan nem sujtolja gyermekeidet. E' hitben tarts meg akkor is, midőn pályánk fővénye fizetetlen itta fel verejtékeinket. Atyánk! végig nézél munkáidon, 's gyönyörködtél míveid boldogságában a' teremtés estvéjén: részeltess minket is ez örömben, hogy e' hitünk utó estvéjén legyen miért gyönyörködjünk munkáinkban. Az ég melly hallotta imádságunkat, adjon áldást, a' föld, mellyet izzadásunkkal öntözünk, készítsen gyümölcsöt számunkra. 'S midőn majd e' világ előttünk elzáródik,

fogadj egeidbe, oda az angyalokkal népes országba; hogy kik itt alatt csak munkáidban homályos tükörként láttunk, ott színről színre láthassunk dicsőségedben. Amen.

Utófohász: Munkálni és remélni fognak e' héten gyermekeid sz. Isten! munkálni házukban 's a' mezőkön, — remélni földi áldásaidat 's az örök idvességet. Látogasd meg őket munkáik közt, 's elmélkedésök' pillanatain is, hogy szereteted érzete tegye könnyüvé foglalatosságukat, 's édesséhitöket. Amen.

Éjfélen estve.

Hála-érzettel tekintünk vissza e' nap elmúlt óráira, mennyei Felség! 's imádva emlegetjük jószágodat, melylyet kostolnunk engedtéel... Nyitva állott előttünk ma is a' természet nagy könyve, — nyitva kijelentett akaratod 's frigyed betüi is: hogy abban szeretetedet, — ebben törvényeidet láthassuk, tanulhassuk. Sok kötelességek álltak előttünk, hogy magunk számára igazságos földi vagyont 's mennyei üdvességet, és a' miéinknek örömet szerezzünk, — felebarátaink boldogságát emeljük 's kívánságban és akaratban — tettben és reményben is terjeszszük dicsőségedet... Csak egy nap; 's mégis olly sok kötelességekkel terhes! Olly sok kívánatai a' törvényeknek! Annyi küszködése a' testnek a' lélekkel — az okosságnak az érzékiséggel.!! Fontos órái életünknek, ti elsietétek, 's mi itt állunk napunk alkonyán magunkkal küszködve — számitva a' leélt perczeket 's fontolgatva napi tetteinket! Szent Isten! adj erőt, hogy vethessünk számot magunkkal. De még is! te vizsgálj és próbálj meg; megelégedtünk-e aval mit adtál, ha talán kevesebb volt is, mint ön szeretetünk kívánt? boldog pillanatainkban éreztük-e szeretetedet, 's a' keservek óráin bölcseségedet? — mit szeretnénk, hogy mások tegyenek velünk, mi tettük-e velek? — nem zavartunk-e irigység és rágalom által a' jámbor' becsületébe? nem csábitottuk-e gonoszra azokat, kik nekünk hittek? házuk körében szentnek tartottuk-e a' miéink sorsát, 's gondoskodtunk-e hogy kedvessé tegyünk nekik az életet!?! Ha jó lelked megnyugtat e-

zokról, úgy szép kinézéssel vagyunk ez egész hétre, 's e' bekövetkező éjen is félelem 's rettegés nélkül szenderedünk álomra, — 's nyugalmunk édes lesz. Mégis — ne fedezd fel nekünk Atyánk! cselekedeteink titkát, hogy megemészszen annak szomorú képe; mert megsértett törvényeid kelnének fel ott ellenünk; hanem boríts el irgalmad bőségével. Jóra vezérlő lelkeddel igazítsd tévedt lépéseinket. Vezérelj életünket minden jóra, 's jutalmul: boldogságra és idvességre. —

Ha mi kevés jót e' nap tehattunk, ird fel az élet és idvesség könyvébe. Törvényeid szerelmét nyomd mélyen szivünkbe, hogy ne legyen többé érdek, sem indulat, melly azt keblünkből kitörölhesse: hordozzuk azt mindig magunkkal földi bujdosásunkban: midőn boldogul folynak napjaink, 's midőn terhek nyomnak is. E' feszítse ki karjainkat, hogy a' földet és eget ölelhessük hitünkben, 's legyen ösztönünk jót tenni, nem a' haszonért, — eltávozni a' gonosztól, nem a' büntetés félelméért; hanem — a' lelkiismeretért. Világi igyekezetünket 's e' napi munkánkat is koronázd az esztendő áldásaival. Mindenek benned biznak. A' munkás nem tartja számán elhullott verejtékeit. Hiszi hogy gondod van életére. Dicsőítsd meg azért bizodalját a' mezők barázdáin, hogy a' völgyek, és halmok legyenek ékességei a' földnek, — öröme a' szántóvetőnek, vigasztalása az éhezőnek, — 's napjainkal maradjon szivünkben szereteted emléke és a' földnek kedvetlenségei, sem bünei meg ne tántorítsanak, — mig vándor időnk tart. Midőn minden igazságos remények megvalósodásának órája eljövend, teljenek be rajtunk atyai ígéreteid... Ilyen bizalommal várjuk szent Atyánk az éjet. A' természet sötét képe nem; de tévelygéseink emléke félelmessé teszi azt. Irgalmad lengjen körülünk, hogy tűnjenek el az ijesztő képzetek. Tedd enyhítőkké annak pillanatait, mig álomba merülve magunkra ügyelni nem fogunk. Parancsolj az ég csillagainak 's a' hives holdnak: hintsenek édes álmat a' föld lakóira. A' csillagokkal együtt virasztó törvényekre nyomd hatalmad és

akaratom pecsétét; hogy őrizzék nyugalmunkat... Álmainkon tüntesd fel mennyei hazánkat, — hogy ez üdvesség álma hagyjon vonzódást az égiekre lelkünkben: — felébredésünk órájára 's egész életünkre. Esedezünk hallgass meg. Amen.

U. F. Te adtad az erőt és alkalmatosságokat, mennyei Atyánk, mellyek munkáinkat segítették, te adtad a' napi kenyeret, melly mellett izzadtak gyermekeid. Légy védelmök a' bekövetkező éjen is. Őket és javaikat oltalmazd minden gonosztól. Amen.

Kedden reggel.

Minden állat dicsér Ur Isten tégedet. Áldás és hála mindenfelől az éj rövid nyugalmáért, melly után vidámult érzettel kezdenek mindenenk rendeltetésök betöltéséhez, hogy folytassák foglalatosságaikat, mellyektől az éj sötétsége elzárta volt, míg tartottak a' nyugalom pillanatai; mert e' napnak folytatni kell azt, mit a' tegnapi el nem végezhetett. Csak a' túnyaság gyermekeit nem költik munkára a' nap sugárai; mert nem tudják ők akaratodat, hogy ha erőt adtál a' munkára, csak is munkáink jutalmául ígérted javaidat. Eltartod az ég madarait szántás és vetés, — ruházod a' mezők virágait szövés és fonás nélkül: de az embert munkára hívtad. A' föld sötét hantjai alá rejtetted kenyerünket. Nehéz kövek közé zártad a' kincseket, — hogy munkáljunk érettök, 's izzadásunk édesitse megkeresett falatunkat, — az egymástérő foglalatosságok vonják el értelmünket is hiábanvaló gondolatoktól. Szerencsétlen felebarátink! kik nem ismeritek a' munkásság jutalmazó érzetét, 's tunyaságban képzelitek az élet nyugalmát — sajnálunk miért nem tudjátok, mellyik a' földnek legédesebb öröme. Nem tudjátok milyen jól esik a' száraz falat is, ha megérdemeltük. Ti rendeltetésötöknek legszebb részével nem vagytok ismeretesek; mert inség kíséri a' munkátlan életet, a' jelenben vagy a' jövőben. Munkára hí most titeket a' reggel. Imádjátok a' seregek Urát, ki e' megbizással költött fel álmunk-

ból, 's igéri az erőt és alkalmatosságot; mert nehéz vád nyomja azokat, kik nem tesznek jót míg idő kedvez, 's aztán midőn reájok nehezedik az élet, kétségbeesve sohajtanak a' hiábanvalóságban elmúlt időért 's a' legjobb Atya ellen, ki mennyben van — zugolódnak.

Szent Isten! mennyiben lebeg felettünk is a' munkátlanság vádja — te tudod. Ha méltók vagyunk fedésre, feddj meg; de ne súlyoson büntetve. Szállítsd szivünkbe a' nagy gondolatot: mikép minden pillanatról számot kérsz 's rettenetes vagy azoknak, kik engedetlenek akaratódnak. Ébreszsz munkássági ösztönt keblünkben, 's adj elcsüggedhetetlen kedvet melléje. A' tunyaságra csábító kísértettől oltalmaz, — legyen az: tetsző nyugalom — függetlenség, vagy bár milly képzelődés..... A' rosszakért ne hozz szükséget a' földre, sem szegénységet az embereknek fiaira. — *Uram taníts meg imádkozni. Taníts meg munkálódni*, — hogy ha te munkás vagy boldogságunkért, legyünk azok mi is dicsőségedért. Ne engedd, hogy elfogyjon bizalmunk, melly nélkül nincs élet a' földön..... Szépítsd áldásaiddal mezőinket 's házunk körületét, hogy legyen miből vigasztaljuk kedveseinket, midőn kérőleg néznek szemünkbe, 's megadjuk a' királynak a' mi a' királyé, 's minden felebarátunknak mit a' szeretet parancsol... Lelkesíts törvényeid biztatásaival, hogy nem a' világ bűnhödt szerelme, hanem igazságosság, 's kegyesség legyenek ingerre minden cselekedetünknek, törekedésünknek. Hit által szálljon nyugalom szivünkre gondviselésed felől; — nem csak míg jutalmazva lesznek munkáink, hanem akkor is, midőn a' föld, 's az ég kezet fognak egymással ellenünk, — 's nem adnak eleget munkánkért. Ilyenkor tedd bizonyosokká a' kicsinhitűeket is, hogy itt kimaradott jutalmunkat kárpótolva adod ki az egekben, mert a' föld háládatlan ígéretei, sokkal biztatnak néha; de megcsalnak — 's egészben soha ki nem fizetnek. Segíts: ne csak azokra nézzünk, mik itteni életünk nyugalomára tartoznak, mert nincs itt örökös hazánk; hanem azokra is, mellyekben végrendeltetésünk titkai, idves-

ségünk' örömei fejlenek ki... Hagyd meg nálunk lelki szőlődet, hogy annak gyümölcséből készithessünk áldozatot az engesztelés nagy napjára — bűneink bocsánatjára. Szent Atyánk! szerelmed legyen velünk örökön örökké... Amen.

U. F. Vedd kegyesen imánkat, 's fogadd el hozzád ragaszkodó bizalmunkat mennyei Felség, 's tarts meg azon édes hiedelmünkben, hogy velünk léssz munkáinkban 's pihenésünkben is, ma és örökké. Amen.

Kedden estve.

Előttem állunk — erőtlen gyermekeid, mennyei Atya, hatalmas Isten!... Hogy mielőtt sötétség borulna a' még munkás mezőkre, 's az örök virasztásra szánt csillagsereg álmat hozna az izzadt világra: hála-imánk *hasson fel egeidre, mint jó illatu füst, 's kezeinknek felemelése mint az estvéli áldozat.*“ Egy hosszú nap telék el életünkben; de gyorsan haladva több napjaink után, mellyek minden reggel vagy felébresztették, vagy minden estve szivünkben hagyták kifogyhatatlan kegyelmed érzetét. Akkor is tehát, midőn a' pacsirta reggeli éneke vallásos eszméltre andalította a' napi segedelemért esdeklő munkást, 's akkor is, midőn a' dél rezgő melegét hűs árnyékból nézték a' fáradtnak bágyadt szemei, — 's megint a' fáradt estvék alkonyán is, míg az ég siető csillagai mosolygtak alá vacsoráló munkás csoportokra. Visszatekint lelkünk e' pontról is leélt napjainkra, — 's azoknak minden pillanata dicsőséged fényével merül fel az eszmélőnek. Ott lát lelkünk a' szülő-ágy mellett, mellyen anya-fájdalmak öröm-nyögései között sirtunk. Ott bölcsönk körül, midőn a' gyenge csecsemő erőltette karjait, hogy ölelje bé a' világot, melly ötet még is ki nem elégitheti. Ott gyermekkorunk ártatlan játékaiban, mellyeket építve és lerontva — csúfoltuk a' földiek hiábanvalóságát. Ott ifjuságunk óráin, midőn egy pillanat örömében századok szerencsését kerestük. Ott találunk mindenütt, 's mindig

e' meggyőződéssel térünk magunkhoz: „*még is, még is kifogyhatatlan szerelmű Atyánk van nekünk a' mennyekben*“... Minden lelkek! boruljatok le e' nagy Felség előtt. Boruljatok le, 's estvéli áldozatunkkal együtt zengjétek dicséretét a' könyörületes Istennek!!...

Szent Atyánk! elpirulunk, hogy nincs egyebünk végetlen szerelmedért, hálául: mint szivünk ártatlan érzelmei, 's szegényebbek vagyunk érzéseinkben is mint sem azokkal előtted kedvet találni remélhessük: fedezd ez árvaságunkat is szereteteddel. Kétkedésünk 's csüggedésünk óráin vezesd el lelkünket a' nyomorultnak inséges hajlékába, hogy ott lássuk meg, mennyire lehet mostoha a' földi élet, 's tanuljuk becsülni bődögságunkat. Ragadd el képzetünket a' gyászos temetők felibe, melyekben sok ezer felebarátunknak vetett ma ágyat a' halandóság, 's megint oda is, hol a' szürküledő est szomorú virasztáshoz készül; hogy e' gyászos képek minket, kik élünk — a' még erőnkben és hatalmunkban lévő lélekzet-vételért öröme 's hálára segítsenek... 's megtalálni magunkban az ösztönt, melly felemel hozzád szivben és lélekben: hogy imádjunk lélekben és igazságban... Merítsd fel e' gondolatok képeit az éj vékony ködéből is, — hogy félelem nélkül lépünk annak sátorába, 's árnyéka legyen enyhítő. Rövid lesz ez az éj az idő mértékében; de elég nyugodni, ha bűneink nem háboritnak... Rövid; de elég arra, hogy baleset zavarhassa sorsunkat, — ragadja el kedveseinket 's izzadás-sal szerzett javainkat; neked ajánljuk tehát magunkat és mindenünket. Mutasd meg a' reggeli órán is megtartásunk örömét. Legyen álmunk a' milyen rövid, olly hatás: hogy felejthessük el, mit ma túrtünk és fáradtunk. Rövid éjnek hosszas nappalában figyelmeztess Atyánk: mikép földi éltünk álm-idejére, egy hosszú nap, az örökkévalóság napja fog következni; 's ha itteni napjaink munkásságnak napjai voltak, az ottani, számadás ideje lesz. Segíts úgy élni, hogy akkor édesen sohajtsunk vissza e' pillanatokra. Amen.

U. F. Hatalmas Isten! nincs kívüled a' kiben bizhatnánk,

a' világ dicsőségében 's hatalmában pedig nem helyezük reményünket. Tőled várunk 's kérünk oltalmat az éjszakára, a tyai öledbe hajtjuk fejünket, ölelj kegyelemmel magadhoz minket 's anyaszentegyházad minden hiveit. Amen.

Szerdán reggel.

Mennynek földnek Ura, hatalmas Isten! Egy közöröm hangjába merül hála-fohászunk. Egy közörömbe, melylyel a' teremtmények sietnek keresni napi-eledelőket, 's kostolni a' reggel édességét. E' sokasághoz számítjuk magunkat; mert e' reggel világánál is örömmel emeljük szemünket aratásunkra, mellyen harmatos szellők lengetik reményünket, mig elsohajtjuk a' kalászos barázdák felett: „*Mi atyánk, add meg mindennapi kenyerünket.*“ Hiszszük, meghallgatod a' munkást és ki helyesen bizik benned. E' hit árnyékként enyhíti a' nap hévségét, 's könnyíti a' sokfélélt dolgozó hosszú napok gondjait... Szeretetnek Istene! te ígérted a' víz-özönből menekült ösatyáñak 's maradékainak: „*mig föld leszen, vetés és aratás nem szünnek meg.*“ Isteni ígéret teljesíthetetlen nem maradhat... Csak intést várnak az ég és föld: 's a' fellegek megterhelve jönnek el 's adnak esőt a' szomju földnek. A' föld elfogadja a' cseppekbe olvadt áldást 's asztalt készít, eledelt ad minden teremtménynek. Ezért zsibong örömében minden állat, melly elhagyta már éjjeli nyugodalmának helyét. Voltak éhező napjaink, terméketlen esztendeink; de még is eltartottad gyermekeidet. Ha egyik kezében ostor volt fenytésünkre, a' másokban áldásod ragyogott, hogy ne halljon ki lelkünkől az élet szerelme... Méltó vagy tehát a' dicséretre, mellyet templomaid szent csengése, 's a' reggeli fuvalmak visznek fel az újult földről, a' hallgatag egekre. Méltó vagy, hogy mindenek tégedet ismerjenek igaz Istennek lenni, ki végetlenül szereted teremtményeidet, 's a' kedvünk elleni esetekből is képes vagy boldogságot fejteni ki...

Mit ezekért hódolatunk jegyéül hozhatunk: egy

erőtelen sohajtás; de nem szégyeljük áldozatunk csekélységét; hanem esedezünk: vegyed azt kedvesen 's tegye nagygyá kegyelmed: — nagygyá, hogy az egekig érjen. Add meg ma és örökké, miben megelégedést, és boldogságot éldelhetünk. Ne tudd fel kárhoztatásunkra, hogy nem büntelen ajkokkal bocsátjuk hozzád e' kérésünket, 's nem ártatlan kezet fogunk öszve imádságra, — 's *add meg kenyerünket*. Parancsolj a' napoknak, hogy tartsák meg határunk reménységét, hogy a' földmives érezhesse magát kielégítve, — az éhező sokaság nyerjen tápláltatást, 's az aratónak örömeiben és énekében kifejezve lássuk: „*bóldogok, kik az Úrban biznak.*“ Sokat nem kérünk, 's meglehet elbirni sem tudná minden lélek. Adj annyit, mennyivel éhséget és szomjat enyhítünk, és jót tehetünk másokkal is... Adj segedelmet, hogy e' nap óráit haszonnal számláljuk le: 's ha magunkért vagy másokért kell is azokat élni, e' napnak adósa ne maradjunk; munkáink terhe alatt el ne csüggedjünk, 's midőn izzadást törölve pihenendünk, rosza ne gondoljunk. Folytathatjuk-e foglalatosságainkat, vagy megakadályoznak benne sorsunk változatai — nem tudjuk; de segélj legyünk készek mindenre. Sem az örömből, sem a' keserüségből ne adj annyit, mennyi egész életünkre borulttá vagy kevélylyé tenné lelkünket. Oszd fel az illy nehéz pillanatok sorsát egész életünkre, hogy jusson holnapra is, 's életünk minden napjaira az örömből is, — a' keserüségből is... Ne engedd, hogy értelmünk, szivünk bóldogító érzelmeit, vagy szivünk érzélgései értelmünket megzavarják, 's elveszítsük az élet örömeit, vagy idvességünket; hanem legyünk mindig képesek egyeztetni földi szükségünket, mennyei szebb részünkkel... Foglald kegyelmedbe velünk együtt azokat, kikkel együtt szeretjük élni az örömet, 's türni a' rosza. Foglald mindeneiket, hogy e' napnak elhalásával minden ajkokról és minden tájékokról: onnan is, hol sarlót keresve inganak a' kalászosok, 's onnan is, hol más vidék terményeiben biznak, — hála-idvezletek hirdessék nagy szeretetedet. Amen.

U. F. Megkeresnek téged több gyermekeid is e' reggeli órán Isten, édes Atyánk — 's imáik a' miénkkel találkoznak dicsőséged fénykörében: fogadd el mindeniket, 's bocsásd el szined elől azon nyugtató érzettel, hogy meghallgattad, 's gondviselésed kíséri minden lépéseikben. Amen.

Szerdán estve.

Aldott Isten! E' nap hanyatlásával testünk nyugalomra vágyik, lelkünk és hitünk te hozzád: ki kezdete és vége vagy minden ártatlan óhajtásnak, reménye és dicsősége igyekezetünknek. Téged keresni, szeretni és imádni főgondja a' jámbornak. Kiviradnak, vagy éjre dülnek napjaink: mellettünk vagy atya-szíveddel, készségeddel, segítséggeddel. Sokszor láttuk derülten és borultan is lépni fel a' napot vidékünkre; igen, aranyló sugarokkal búcsuzni a' fáradt világtól az estalkonyon, 's máskor zivataros felhőkbe merülni nyugot' bérczein: láttuk az emberi sors borongásait és sok mindent még a' nap alatt; de azt nem láttuk, hogy elhagytad volna a' benned bizókat. Nem veszen ugyan környül mindent a' földi sors szerencséje, nem várja mindenütt az est csendességében haza felé vonuló munkást gazdag vacsora, sem puha ágy; mert a' világ különbségeket szeret és kíván. De ha mindennek minden nem juthatott, van oka neked hálát adni annak is, kinek van egészsége a' sovány vacsora mellé, — kinek az emberek között van hajléka időviszály ellen. Te tudod Atyánk legjobban, miért osztottad illy különbözőleg gyermekeid között földi örökségedet. Mi csak annyit tudunk e' titkokból, hogy a' szerencsének szintúgy vannak boldogtalan eredményei mint a' nyomornak és inségnek. Hü szolgád mondja: „*Jómra lön uram, hogy megalázzál*“ 's hiszszük hogy igaz az ő bizonyágtétele. Hiszszük, hogy midön áldasz és fenýitesz: böles céljaid vannak. Csak földi érdekekhez ragadt lelkek kereshetnek hiányt munkádban. Kiket hit melegít, 's érzik égi rokonságukat, találhatnak enyhületet sorsukra, 's okot bölcseséged bámuló imádására. E' szent hit melegével

Áldunk szent atyánk, e' nap sorsáért. Áldunk most és örökké.....

Szent Isten! bölcseséged és szereteted leszen egyetlen egy reménye ezután is életünknek. Légy paisunk, hogy nehéz inség ne szálljon életünkre, sem erőszakos indulat szívünk nyugalmát ne báborítsa; hanem mint illik a' Jézusban megváltottakhoz: sorsunk epesztései közt nyugodtak és nemesen türök, bóldog óráinkban háládatosok legyünk, 's legyen szemünk örökös elhivatásunkra szegülve... A' föld javaiból adj annyit: mennyi függetlenekké tehet a' lelket lenyomó gondoktól, megmenthet az elkedvetlenüléstől 's az emberek megvetésétől. A' kiknek sokat adtál, ne engedd felejteniök: hogy a' bóldog napokban gondoskodjanak a' szegényekről: a' bö esztendőkkel enyhítsék a' terméketleneket 's a' jótevőség lelke menjen nemzedékről nemzedékre. A' könyörületesség soha ne halljon ki az emberi kebelből. Legyen a' gazdagnak szegett kenyere az éhezö számára. A' nép bizalmára jutott előljáró legyen pártfogója az igaz ügynek. Az ajándék ne fordítsa el az ítéletet, sem emberi tekintet az egyenesség törvényét. Az okos ne csalja meg az ügyetlent, 's az erős ne kínozza az erőtlent. Mondd meg mindeniknek, hogy a' szeretet áldozatának füste túl hat a' csillagos kárpiton, — 's jutalma van az egekben... Szent Atyánk! Légy velünk a' reánk tartozó változások közt. Légy velünk a' békövetkező éjszakában is, hogy sem szerencsésebb embertársainkra gondolás, sem nyomorultabb felebarátaink' képe ne nehezitse álmunkat, vagy kísértse hitünket; — hanem annak tudása, hogy gondod van mindenre: adjon derült gondolatokat, mellyekben megmérhessük dicsőségedet 's erőtelenségünket. Légy óltalma kedveseinknek, hazánk szülötteinek és a' jövevénynek is. A' tiszta lélekkel alvó jámbornak álmaiban jelentsd meg sorsát és teendőit. Az egymást szeretö lelkek ártatlan egybeköttetésére mondd ki helybenhagyásodat, hogy a' reggeli felébredésben édes örömet adjon egymás látása. Amen.

U. F. Frigyedben mondtad, szent Atyánk, hogy nem kívánsz hiveidtól nagyszerű áldozatot. Im részünkről is csak szívünk töredelme van bemutatva. Fogadd ezt mint frigyed betöltött törvényét. 'S e' törvény ígéretei teljesüljenek rajtunk és unokáinkon. Amen.

Csötörtökön reggel.

Rövid éjszakánkat egy hosszú nap váltá fel kegyelmedből nagy Isten! — hogy munkáidban mellyeket az éj sötét álma elfedett volt szemünk előtt, hosszasan gyönyörködhessünk, megsokasult foglalatosságainkat folytatni elérkezzünk.: Bölcseséged szól a' napoknak és éjjeknek bámulandó változataiban, szent Atyánk!... 'S egyszersmind határtalan jószágodat is imádjuk: hogy ha terheket és gondokat kötöttél életünkhöz 's megsokasított a' nyár munkáit; adsz időt és alkalmatosságot is, hogy ne maradjunk el a' siető természettől. Ezért rövidék éjjeleink, mellyek munkánkat szaggatják meg... Minden pillanatnak kimérted foglalatosságát, mint határát. Most áldásoddal biztatsz, majd csapással fenyegetsz, hogy a' munkában el ne kedvetlenüljünk... A' túnyát egy ideig éhezni hagyod hogy értse meg ő is: mikép munkára rendelted a' napnak óráit, 's mentől többek ez órák, annál nehezebb számadás terhe függ azokon, kik nem használják az időt, mellyet számukra engedted; sem az övéiket, sem embertársaikat nem boldogítják. Mindent kívánnak, minden egyebet akarnak; de az idővel együtt haladni, dolgozni elmulatják... Vajha mindig értenők e' nagy intéseket és soha se maradjunk adóssai hivatalunknak, 's ma és minden napunk végén, sőt életünk utó estvéjén is az öntudat édes nyugodtságával mondhatnók el: „*Atyám mit réám biztál volt elvégeztem.*“ De tudjuk szent Atyánk, hogy minket a' gyönyörűség és nyugalom hibás képzele, majd a' munkássági terhek kedvetlenségei igen sokszor tartanak gondatlanságban, 's többnyire, midőn többé idő nem leszen, vetünk számot magunkkal; 's midőn óráink már vissza

nem térhetnek, érezzük mit vesztettünk. Nincsen halandó, kinek életéből ne suhant volna el egy egy óra, mellyre megbánólag ne sohajtott volna vissza. Az illy órák ha nem is mindenütt tartoznak az élet szerencséjéhez, a' nyomukon maradt bánat — szemrehányásul nyomul szivünkbe, gondatlanságunk' bűnéért.

Ezért e' napra sem akarunk egészen bízni magunkban, hogy mindent megtehetnénk, mit lelkünk szebb elhivatása kíván, — 's esedezünk is kegyelmedért. Szent lelkeddel világosítsd értelmünket, hogy ismerhessük meg a' miben földi jóllétünk 's mennyei idvességünk határozódik, 's a' kötelesség szavát a' világ minden lármája között is halljuk meg 's lankadásunk vagy félre gondolásunk pillanatain légyen az riasztó, mint véletlen érkezett mennydörgés az álomba merültnek. Igéd szavával 's dolgaink vezetésével győzz meg minden lelkeket, hogy gyönyörködöl gyermekeidben, midőn igazságos úton megtettek mindent, mire időt engedté; — a' miveletlen barázdák éhezni hagyják a' gondatlant, 's a' ki nem szereti munkálódni, nincs annak számára a' földön egy pont is, a' társas életben egy kerület is, mellyben boldog lehessen..... Ne engedd Atyánk! hogy indulataink meggyengítsék testünkben vagy lelkünkben a' munkássági erőket, hanem tekintsük úgy ezeket, mint atyai szeretetednek zálogait 's a' föld legdrágább kincseit, mellyek gazdag uzorát fizetnek az igaznak mind a' földön, mind az egekben; 's akkor is midőn javaink ingadozókká lettek kezeink között, kiegészítik boldogságunkat. De bár milly buzgók és erősek legyünk is a' munkára, segélj magunkba vonulni tudni, ne hogy igen messze ragadjanak vágyaink, vagy korlátlan kívánságok örvényébe merüljünk, 's a' hol mindent gondoltunk nyerni, mindent elveszítsünk. Ne engedd felednünk, hogy a' munka 's a' szerencse is soha nem bírják az igen messze vitt kívánságokat kielégíteni; midőn tehát élni sietünk, magát az életet is húzzuk közelebb, hogy korábban találkozassunk. Segíts szent Isten munkáink után tiszta boldogságra. Adja meg a' föld a' mire

verejtékünk eladósította. A' munkára pedig adj örökös kedvet, hogy történjék bár mi: emeljen a' sors a' dicsőség csillagai közé, vagy nyomjon a' megvetésbe, munkálni restek ne legyünk, 's ez tegye szívünket elégedetté, — kedvetlenségünket türhetőkké. Midőn munkába fáradtunk, adj enyhítőül a' mező munkásának hűs árnyékot, a' házi embernek békés hajlékot; annak, ki másoknak szentelte életét, háládatosság köszönetét. Mindeniknek juttass az öntudat nyugalmából... Amen.

U. F. Szent Felség! Voltak az életben sokszor pillanatok, mellyekben az elmúltak emlékezete, vagy a' jövődönök nyugtalan tudakolása miatt gondviselésedbeni hitünk ingadozóvá lett. — Nem akarjuk többé az illy pillanatokat vissza térni, bizni fogunk benned ma és örökké, hiven és állandóul. Légy te is édes atyánk mindenkor és mindenben. Amen.

Csötörtökön estve.

Elbágyadva napi terheink alatt, nálad keresünk nyugalmat — imádandó Isten 's hiszszük, hogy minden pillanat, mellyet neked szentelünk, enyhületet ad a' léleknek. Egy szent fohász legyen tehát éji nyugalmunk kezdete! Ugy is nem a' borult természet álmos szenderegése enyhíti éjenként nappali törődésünket; inkább annak tudása, hogy az éj hűs fuvalmában atyai kezek legyezik alvó gyermekeidet. Imádjuk itt is bölcseségedet, melly mit munkás nappalaink kiizzadtak testünk erőiből, 's lelkünk nyugalmából: egy rövid éj visszakeríti, — hogy a' mit mánk kezdett de nem végzett; holnapunk tovább folytathassa; minden munkás napnak van hát ünnepe, mellyet csillagos boltozat alatt az éj csendességében ül meg a' természet. Megszűnik a' munka. Elhallgat a' nappali lárma. Pihen a' test. A' lélek elmélkedve szendereg. 'S mindenik erőt gyűjt a' megújulandó nap terhei alá. Imádandó Isten! a' melly érzést hagytak lelkünkben nappali áldásaid, az fog kísérni éjjeli nyugalmunkra. Az estalkony suttogásában egyezkedik a' nap az éjszakával, hogy mig föld és ember lesznek, 's ezeket nap és csillagok kerülik: ne szün-

jenek meg dicséretedet szólani. Áldott légy Atyánk, hogy e' napunkon gondunkat viselted. Tápláltad testünket a' benne rejlő nemes kincsért. Segítettél a' földi jólétel 's az idvesség után törekedni; 's ha mégis szívünket üresen, lelkünket zavarban tartja: bizonyosan mi vagyunk oka, mert nem értettük, vagy nem teljesítettük atyai céljaidat. Vagy elfeledkezve dicsőségedről, magunkat kivántuk dicsőíteni a' csak is tőled nyert boldogságban. 'S kinos mélységbe nyomtak indulataink, mellyekbe bízni kész csalódás — remélni vétek; 's nyomukon nincs élet, nyugalom sem idvesség... De van még idő. Van néhány pillanat, mielőtt álomba merülnénk. Segélj, hogy ezekben tegyünk meg mindent, szívünk nyugtatására; mindent, miben a' szeretet, bűnbánat és áhítatosság békességet ígér a' léleknek. Óltalmad fedezzen kívülről is, hogy bántódásunk ne legyen: nehogy bánat 's keserü könnycseppek szorítsák ki az álmat szemünkből. Ha kik már ilyenek volnának is, adj édes álmat, hogy felejtsék a' mit szenvedtek.... Nem emberi őrizet, erős zár, vagy félelmes törvények; hanem te vagy fő reményünk. Azokból csúfot üz a' gonoszság, ellened nincs erő, nincs hatalom.

Jó lelkeddel szállj bé minden felebarátaink szívébe: mondd meg nekik — tőlünk csendesen alhatnank. Nem fogjuk álmukat, szerencséjüket, sem örömeiket megtámadni, elrabolni; de tartsák ők is szentnek, sérthetetlennek a' miénket. Hagyjanak nekünk békét, ne háborgassanak: hogy ők is, mi is újuljunk meg lankadtságunkból, 's mint új emberek, ébredhessünk új életre. Szent Atyánk! nyomd lelkébe minden gyermekednek, mikép az éj nem örökre szakasztja félbe a' kötelességeket, — 's ha nap újul, kötelességet is újít számunkra... Ne engedd, hogy az éj nyugalomra rendelt óráit egyébre, mint nyugalomra fordítsuk, és megfoszszuk magunkat bűningerek, hiábanvaló szorgalmatoskodások miatt a' pihenés örömétől; úgy is atyai célod, hogy a' munkás pihenjen, hogy ismét munkáljon, 's az elrongált erők, 's ok nélküli álomtalansággal kinzott lé-

lek keserü megbánást hagyjanak késő napjainkra. Ha pedig Atyánk te vonsz el nyugalmunktól — te fogod kívánni: hogy az éj óráiból még vagy egyet felszenteljünk a' reánk bizott ügynek: legyen az polgári tartozás, vagy házi kötelesség, a' miért elkivánod: legyen akaratom. Elfáradtak, hiszen szemünk; de örömet virasztunk éretted; mert hiszszük, visszafizeted nekünk e' csekély áldozatot, 's ha mi itt e' földön elvesz, dicsőbben tűnik fel az egekben. Szeress minket álmunkban és virasztásunk pillanatain, hogy az hívja vissza erőinket; ezeken pedig jót mivelve, vagy vallásoson tűrve, idvességünket érdemeljük meg... Amen.

U. F. Hatalmas Isten! Te szemünk epeztő virasztását mint öröm könnyeinket, belé tudod számítani boldogságunkba; oltalmaz mégis az éjszakában a' fájdalmas nyugtalanságtól; boríts el édes álommal, 's tartsd meg számunkra a' felviradás örömét. Amen.

Pénteken reggel.

Kiesekké tetted a' hév napok reggeleit Isten — kegyelmes Atyánk! mert im kimosódva a' nappal porából: mosolyogva ölelik a' mezőknek füvei a' nap vidám sugárait. Örömben mozognak az élő 's érző teremtmények. Eljönnek az ég' fuvalmai enyhíteni a' nyár rekkenőségét. Eljönnek ezek, mint a' titkoknak követe csendes suttogással, 's titkokat mondanak az éj homályából, — ártatlan örömek, tévedt érzések és bűnök titkait. Sokat láttak, hallottak ők, míg mi aludtunk, de nincs gondunk e' titkokra. Látod te azokat és megitéled. Elég nekünk, hogy halljuk a' szelek' szavában is hatalmat, 's szeretetedet, melly megújul minden reggel feltünk. E' meggyőződés nélkül hiában is esmernénk minden titkot, — hiában tudnánk jövendőt; mert mindig hijával volnánk az erőnek, melly megbékéltessen sorunk nehezebb óráin; de így nyugodtan adjuk alája magunkat akaratomnak, 's vállaljuk el e' napi kötelességeinket, mellyeket az éj rövid nyugalma után ismét megújítál. Legyen tehát! ha reánk ezt mérted a' nap.

alatt! A' te szód csendült meg a' paradicsom felett, az onnan kiüzetett emberhez: „*egyed verejtékeddel kenyeredet*“. A' föld nem adott többé eleget az emberi nemnek. Fáradtság köttetett a' boldogság mellé, 's a' vétkecs vágyak igájában görbült halandó már gond 's törődés után várhat nyugalmat. Munka után remélheti, hogy a' mezők gabonákkal ékesedjenek. Érezzük hát, hogy szép örökség reánk nézve a' munkássági elhivatás, 's teljesíthetjük akaratodat. Mezőink gyümölcseit édesebbé teszi annak tudása, hogy utánnad magunknak köszönhetjük... Ha munkát róttál ránk, gondod van hogy az a' munka jutalmazatlan ne maradjon, 's ha néha rövidülnek karjaid, ismét megújítasz a' napok után, mellyekben gonoszt kostoltattál. Minden hazának gyermekei, — minden égaljnak lakói ezt hirdetik 's bizonyosságot tesznek a' mi lelkünkkel együtt, hogy minden a' mit birunk így lett sajátunk, 's csupán igazságos munkánk hozhat enyhítő, boldogító pillanatokat földi életünkre; 's érdemünkhöz képest mindig igen sokat adsz.

Tarts meg hát minket abban a' munkássági mezőben, mellybe állítottál, 's ne rakj reánk több munkát sem keservet, mint a' miben hiven és fedhetetlenül járhatunk és élhetünk. Az ingó vállakat erősítsd. Adj dolgot minden tehetségnek, hogy kötelesség teljesíthetetlen ne maradjon. Táplálj hozzánk illendő eledellel. A' mi nem sorsunkhoz való ne add meg; mert az boldogokká minket nem is tehetne. Midőn magunk erején nem tudunk annyira emelkedni, hogy akaratodat megérthessük és tehessük, szent lelked legyen erőnk és vezérünk. Ugy is elég az nekünk, ha te, ki ismered szükségünket, szeretsz, 's e' szeretetről áldásaiddal bizonyosokká téssz... Ennyire terjed hitünk és reményünk, szent Atyánk, — tarts meg ezekben, ma és örökké. Tedd engedelkenyekké az egeket, hogy mit a' halandó ember méltán vár tőlök, adják meg, — tegyék termékeny nyé a' földet. Az éhező panasza ne legyen hiábanvalóvá. Ne nyeljék vigasztalás nélkül a' meddő fellegek a' szántóvető sohajtásait. Sokat dolgoznak a' mezőknek

munkásai: felvárják az est csillagait, későn feküsznek, 's már a' hajnalt megelőzik felkelésében. — Szent Atyánk, tekints ezekre könyörülve, 's ha ők jó kedvvel dolgoznak, jutalmazd meg, hogy munkájokból élhessenek, 's juthasson azoknak is, kik még most puha ágyakba merülve nyugoszsák a' közügy terhe alatti bágyadásukat; mert ezek is sok jót tesznek másokkal. A' kiket gyáva hivalkodás fosztott meg e' reggel örömétől — de mégis! nincs szónk ellenek, — bánj velök atyai tetszésed szerint. Velünk pedig legyen kegyelmed és segedelmed.... Amen.

U. F. Munkáinkhoz szabta a' napokat sz. felség, hogy időnk legyen minden foglalatosságainkra. Adj e' bölcs intézeted mellett a' mai napra egészséget is, hogy hosszú napjaink kötelességeivel hátra ne maradjunk a' gyorsan haladó időtől, hanem aval együtt érkezzünk, míg eljutunk az örökkévalóságba. Amen.

Pénteken estve.

Szentült érzettel lépünk be szent küszöbödön mennyei fővalóság! Vallásos elfogódásunk mondja, hogy itt közelebb vagyunk te hozzád. Erősebb itt lelkünk, mint a' világ lármái között. Tudjuk, hogy meghallod imánkat mindenütt; 's még is boldognak mondjuk a' halandót, a' ki házadban dicsérhet.... E' szent elrejtezésben nyugodtabban is mondjuk el panaszainkat; mert itt az ügyefogyott nem hallja a' saczoltatónak szavát, — a' bűnös ment a' kísértetektől; ezért szabadabb itt lelkünk... Itt — szívünk egészben megnyilik a' vallás szent ihletésének, mint nappali hévség elől elzárkozott virág az éj harmatjának. Szívet és lelket hatólag kondulnak meg ugyan az estharangok munkás napjaink alkonyán; de nem özönlik néptömeg az Úr szent hegye felé. Szent énekekben csendül meg az ahítatosságra szentelt óra: de kevés ajkak emelik az idvesség hangjának méltóságát, — és sokszor nincs a' ki imádkozzék. Nem botránkozunk mi ezért szent Atyánk. Tudjuk, nem mindig van rólad elfelejtkezve, ki elmarad templomodból.

Az élet sokféle gondjai nem akarva is eltartóztatják az érzékeny lelküeket; de nem teszik le ők is addig műszereiket kezökből, míg hála sohajtás nem kél ajkukra, melly kedvesebb előtted, mint képmutató lelkek gazdag tömjénezése. Nem csak magunkért, hanem minden hivedért nyújtjuk hát be ez órának áldozatát, hogy e' napon is megtartottad a' mezőknek örömét; adtál időt és alkalmatosságot a' munkára, 's megőrizted az aratás reményét. Lehettének kedvetlen pillanatai ma is sok felebarátunknak, kik nem munkálhattak: kikből lélekin, vagy a' jövőendő félelme oltotta ki a' munkássági kedvet, 's kik talán reményt is veszettek, hogy valaha boldog napot érjenek.... Istenem! ígérhet-e nyugalmat az ilyeneknek az éj sötétsége!? Nem értenek tégedet, kik elcsüggednek, — vétkeznek is kik ellened zugolódnak. Bocsáss meg nékik szent Atyánk. Derítsd fel sorsukat, hogy újuljanak meg hitben 's reményben is... A' kiknek fájdalmuk csak képzelt, és nem valóság: világosítsd fel, hogy tudjanak bölcsen itélni sorsukról, 's egyszersmind lágyítsd meg keblöket is, hogy mit a' fő hasznosnak itél, ne vonuljon vissza tőle a' szív, — 's ha kívül csendes minden, ne legyen a' kebel kínos gondolatok tanyája.

E' végre segélj, hogy csak akkor higyjünk sokat magunknak, midőn szent célra kell magunkat elhatározni, ezen kívül pedig adj belénk tartózkodást magunk iránt, — ne hogy az érzékiség ámitásai, vagy büszkeség panasza a' világot jobbnak vagy rosszabbnak mutassák, mint van, 's vagy igen fenn vagy igen alatt hordozzuk gondolatainkat; — higyjük el pedig, mikép az emberek nem mindig olly rosszak, mint az irigység, rágalom és bosszu mondják. Ird be minden szivekbe: nem keresztényi lélek az, melly minden lépten visszaretten: minden szomorú fellebben jégzáport és mennyköveket lát, — minden üres búzafejből éhelhalást következtet, 's minden árnyékban sötét éjszakát talál; — hanem kérjük meg a' régibb napokat, és nemzedékeket: hasonlitsunk okosan időt, személyt és alkalmatosságot, míg rá akadunk

szereleled nyomaira, 's üt számunkra is az óra, melly megbékélteti a' főt a' szívvvel; hogy egymást boldogítsák.—

Hanyatlik már napunk Atyánk. Sárgulnak, gyengülnek a' nap sugárai — megaranyozva nyúgot' fellegeit. Gyorsítja munkáját a' gazda, egykedvűleg vár estvét a' napszámos, — 's lelkiismeretes fizetést vár a' lelketlenül dolgozó. Nagy Isten! miért engeded, hogy valaki mást csalva éljen!? de te tudod, mellyiknek van igaza. Mind a' két félt döbentsd meg: ne kívánjon többet felebarátjától, mennyit akarna, hogy sorsot cserélve a' másik tőle kívánjon. Békits ki egymással, sorsukkal és magaddal minden lelkeket, hogy jó éjszakát remélhessenek. Holnapra is tartsd meg és add vissza kinek kinek erejét, hogy mit ma félben hagynak tovább folytathassák..... Amen.

U. F. Hordoztuk a' napnak terhét mennyei Atyánk, kiálltuk szenvedéseit; jutalmazz meg érette mindennapi kenyérrel 's örömmel e' földön, örök idvességgel a' mennyben. Amen.

Szombaton reggel.

Végső napjára viradánk e' munkás hétnek, végetlen kegyelmű Isten! Boldogok mi azok felett, kiknek nincs érzésök, sem alkalmatosságuk osztakozni a' nap kora öröméből'..... Nem keressük távolvilágok képeit, hogy azokon vizsgáljuk hatalmad miveit. Tudjuk: bámulandó vagy a' messze világok alkottatásában is, mellyeknek mezejét még földi lábak nem járták meg. De itt is, körülünk terül el a' szép vidék, imára költve fel szívünk érzelmeit. De megzavarja e' hit örömét a' gondolat, hogy miben most gyönyörködünk, egykor elenyész, kihál minden kellemeivel..... Im mig ez elfogódásban keres téged hitünk; oszlólag hullámszik a' ké-kellő köd-tenger, melly borította a' vidéket, 's nem soká teljes fényében uralkodik a' rekkenő nap mindeneken. A' harmat-cseppek sietve követik az enyésző ködöket, 's lankadásra bizzák az éjjen megenyhült plántákat. Sorba hullanak a' mezők füvei, virágai 's rendre minden ékességei. Minden hétnek elmulása em-

lékeztet, hogy e' sors van mérve minden földiekre. A' létel és enyészet határai között hányódnak minden dolgok. Mit az egyik kéz épít, lerontja a' másik. Mit az egyik nemzedék egybegyűjt, szeltyelszórja az utánna következő. Nyom nélkül enyésznek reményeink. Bomladoznak az egybeköttetések, mig nem mindenek eltűnnek, mint az alvásából felriasztottnak álmokképei. . . Látjuk mi e' tüneményeket szent Atyánk! de reáismernünk a' futó árnyékok között is bölcseséged nyomaira, mellyeken jobb hazába vezetesz. Imádunk, hogyha e' föld nem lehet örökös hazánk; a' Jézus által bizonyossokká tettél jövönk felől, — hogy ne engedjük magunkat az időnek játékul; 's lelkünk féltőbb kincsét törekedjünk megmenteni. . . . Idves tehát megemlékezünk hogy hitünk, munkás törekedésünk, sem könyörgésünk nem tartóztathatja fel az elenyészés törvényét; de vannak még is szép kívánatai az életnek, mellyekért türni és munkálni — szebb részét teszik földi bujdosásunknak. Teljesitetlen maradt kötelességeink között ráismernünk Megváltónk panaszára: „*sok az aratni való gabona, de kevés az arató. . . .*”

Értjük szent Isten! hogy az élet soknemü kötelességeket kapcsolt pályánkhoz. Ott áll lelki szőlöd, az anyaszentegyház elparlagulva emberi kezek alatt. Ott áll a' polgári élet mezeje örömtelenül. Ott a' magán élet viszonyai hideg kezek közé esve: 's nincs arató e' szép mezők számára. Könyörgünk Atyánk! vedd fel és gondozd minden lelkek ügyét. Fejtsd ki a' közlelküségét minden kebelben, hogy a' közügy ne szenvedjen 's a' magános ember bóldog legyen. . . Rendelj a' polgári élet számára erőslelkü embereket, kik a' kor kívánatával az egyes lelkek szükségét egyesítsék és tudjanak 's akarjanak is boldogítani. Az anyaszentegyház dicsősége legyen ingatlan mint a' Sion, változhatatlan mint frigyed betüi — 's vigasztaló, mint maga a' hit. Minden lélek, kinek más emberre van szüksége, találjon hű kebelre.

Ohajtanók, hogy ez érzelemben végezze e' hetet

minden felebarátunk. Talál-e viszhangra igéd szózata, nem tudjuk; de esedezünk: segélj, hogy ha élet-gondokra van is e' nap szánva, ne feledkezzünk arról is, a' mivel nem csak testet táplálunk, hanem lelkünket is éltetjük, — nem csak a' jelent hizlaljuk, hanem a' jövődöt is boldogítjuk, — nem csak az időnek kedvezünk, de vetünk az örökkévalóságnak is. Nem adtad mindennek azt a' szerencsét, hogy akarva is sok jót tehessen; de az ilyeneknek is adj jutalmat legalább az öntudat vigasztalásában. Lám mezeink sokszor hagyják jutalmazatlan igyekezetünket, 's még is nem szününk meg a' munkától. E' lesz az intés, melly alatt tegyünk meg másért mindent, mi erőnkben áll. Adj tehát segedelmet a' szép pályán törekedőnek, 's jutalmazd meg munkáinkat. Szeni Atyánk, könyörgésünk találjon nyílt ajtót az egekben!!! Amen.

U. F. Nagy Isten! az életgondokba fáradt halandónak nincs szebb pillanata mint mellyen veled lehetett. Illy pillanat ez, mellyen imánkat előtted végeztük. Szentits meg azért ez áhítatoskodással, hogy legyünk méltók hozzád közeledni itt a' szentség óráin — 's az egekben is.

Szombaton estve.

Ignek dicső királya, nagy Isten! neved említésével köszöntöttük e' munkás betűnket első regelen, — 's im utó-estvéjén is hálát adva említjük azt, gondviselésedért... Szent hangzat fejezze ki szívünk örömét, hogy a' hét eltűnt, 's mi még élünk!. Kicsoda számíthatná fel a' változásokat: mellyeket a' világ e' hét lefolyásában okozott — látott?! Hány házba vittek bölcsöt ábrándozó reménynyel, — hányba koporsót elcsüggedés vagy öröm érzetével; hány ház zavarodott fel csendességében méltán, vagy ok nélkül; hány apa vagy anya sülyesztette gyermekét inségbe, 's hány magzat lett háládatlan szülői iránt; — hányan szenvedtek inséget büntelenül, vagy jutottak bóldog sorsra, millyet nem érdemeltek: te tudod szent Felség! kinek kezében van minden sors, — ki belátsz a' szivek mélysé-

gébe, hol a' bűnök 's a' szent eszméletek is születnek. Te ítélj meg minden szívet érdeme szerint. Elég nekünk tudni, hogy bár mi történt, mi élünk 's olly erőben, hogy téged dicsőithessünk, és sorsban, hogy ezt örömmel tehessük... Hogy a' szerencse nem barátja minden háznak, 's ki van téve minden az inségnek, csalódásnak, tudjuk 's együtt érzünk is a' szerencsétlennel; de nem bámulunk vétkesen; mert ismerjük ebben, hogy mit az idő magával sodorhat, nem bizhat az állandósághoz. Újjáteremtés, vagy enyészet, öröm vagy gyász legyen tehát a' pont, mellyen e' hétre visszagondoló lelkünk megállapodik: enyhítően tűnik fel a' hit vigasztalása. Ez a' megtartás szigete a' sors hánykodásai közt zavarba jött halandónak. Ennyit kivivtunk az idő árjából 's ennyiben szegények nem vagyunk. Fogadd hálaadásunkat ezért, 's minden jóért, mellyet ez hétben éltünk... Kedvetlenségeinkről nem szólunk; mert ha érdemtelenek voltunk azokra, más némü örömeiket adsz veszteseinkért; ha érdemesek: számot vetünk magunkkal, 's elemészljük megúnt pillanatainkat. Te is szent Atyánk légy segedelmünk, hogy kibékülhessünk, 's botlásainkat kiépülhessük.....

Mit tettünk e' héten nincs rejtve előtted. Reád bizzuk cselekedeteink megítélését. Ugy sem bizhatunk az emberekben; mert ők irigylik ártatlan szándékunkat, bódogságunkat 's megzavarni törekednek. Megtesznek ők mindent: hizelkednek, rágalmaznak, dicsérnek, gyaláznak, ámitanak, hazudnak, hogy szebb szebb törekedéseinkre is homályt vessenek. Te védője vagy az erénynek, mellyet úgy is dicsőségedért vállaltunk el: ne engedd hát a' nemesen kezdőt akadályoztattatni, 's erősítsd meg, hogy bár mit mondjanak az emberek, higgyen inkább neked, mint azoknak. Fejts ki a' homályból minden közhasznu törekvést, hogy dicséret és haszonvágy szennyétől megtisztulva lépjen fel, és boldogitson; 's lássák meg mindenek, hogy annak, ki igaz úton jár és jót akar művelni, minden akadály ellen védelme van mennyben.....

Elmúlik tehát e' hét is életünkből: nem soká ez utó napja is estvére hanyatlik. . . . Szedi már rendbe magát a' távol vidék munkása. 'S ha Istent fél, törvényt tisztel: siet az övéihez. Áldást kér az egekből 's egy új hét reményében indul vissza az emberek közé. . . Szent napot akar pihenésül tölteni családja körében: Atyánk tanítsd idvességesen nyugodni. Még nem lankadva munkál a' közel mező embere: segítsd végezni pászmáját, hogy annál nyugodtabban élhessen a' hólnap szent örömeivel. Ha mi jót miveltünk: tégy bizonyosokká, hogy kedvet találtunk előtted, 's a' szép pályában tarts meg. . . Ha mi jót elkezdettünk, engedd nekünk az elvégzés örömét. Ha e' szerencsétől megfosztatunk, a' nyomunkba lépendő nemzedéknek add által a' teljesítés kötelességét: — hogy még is vegye valaki hasznát törekedésünknek, 's legyen a' kitől résztvevő barátságot érdemeljünk életünkre vagy egy könnycseppet sirhalmunkra; — és az égnek angyalai fogadjanak örömmel a' menny kapujában, midőn majd jutalomért esdeni sietünk királyi széked eleibe. . . . Amen.

U. F. Elhangzik már, Isten! dicsőséged igéje a' sz. falak között; de messzebb terjed az a' természet nagy templomában az est' komoly hallgatásában 's a' munkásnak hála fohásziban. Hallgasd meg gyermekeidet ott is, 's add meg mit helyesen kértek tőled. Amen.